

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ
КАМСКО-УСТЬИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

**ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
КАМА ТАМАГЫ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

ул. Калинина, д.31,
пгт. Камское Устье, 422820

Калинин урамы, 31 йорт,
штп. Кама Тамагы, 422820

тел.: (884377) 2-18-85, факс: 2-20-70, e-mail: Kamuste.Ispolkom@tatar.ru, <http://kamskoye-ustye.tatarstan.ru>.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

14.08.2020 ел

КАРАР

№ 830

Гадэттэн тыш хэл килеп чыгу куркынычы турында халыкка хэбэр итү һәм мәгълүмат житкерү системасы турында

«Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадэттэн тыш хәлләрдән яклау турында» 21.12.1994 ел, № 68-ФЗ, «Гражданнар оборонасы турында» 12.02.1998 ел, № 28-ФЗ Федераль законнар һәм гадэттэн тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы турында Кама Тамагы муниципаль районы халкына үз вакытында хэбэр итүне тәмин итү максатларында Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ**:

1. Гадэттэн тыш хэл барлыкка килү куркынычы турында халыкка хэбэр итү һәм мәгълүмат житкерү системасы турында Нигезләмәне расларга (1 нче кушымта).
2. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Житәкче

Р.М. Заһидуллин

Кама Тамагы муниципаль районы
Башкарма комитетының 2020 елның
14 нче августындагы 830 номерлы
карарына кушымта

Гадәттән тыш хәл килеп чыгу куркынычы турында Кама Тамагы муниципаль районы халкына хәбәр итү һәм мәгълүмат житкерү системасы турында НИГЕЗЛӘМӘ

Гомуми нигезләмәләр

Әлеге нигезләмә, «Халыкны һәм территорияләргә табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» 1994 елның 21 декабрдәге 68-ФЗ номерлы, «Гражданның оборонасы турында» 1998 елның 12 февралдәге 28-ФЗ номерлы Федераль законнарны гамәлгә ашыру һәм Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә үз эшчәнлеген башкаручы дәүләт электрон масса күләм мәгълүмат чаралары һәм башка телерадиоташырулар компанияләре һәм элемент операторларының бердәм житештерү-техник комплексын булдыру өчен, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү чараларын гамәлгә кертү максатында эшләнә.

Әлеге нигезләмә гражданның оборонасы чараларын хәбәр итүне тормышка ашыру бурычларын, структурасын, составын һәм механизмын билгели.

Хәбәр итү системалары Кама Тамагы муниципаль районының Гражданның оборонасы белән идарә итү системасының состав өлеше булып тора һәм хәбәр итү көчләренә һәм махсус техник чараларының, ташырулар челтәрләренә, гомуми файдаланудагы элемент каналларының һәм ведомство элемент челтәрләренә оештыру-техник берләшмәсеннән гыйбарәт.

Хәбәр итү системалары федераль, региональ, территориаль, жирле, локаль һәм объект (оешмалар) хәбәр итү системасын үз эченә ала.

Хәбәр итү системаларын эшкә жигүгә даими эзерлектә булдыру, камилләштерү (реконструкцияләү) һәм аны Татарстан Республикасы Дәүләт Идарәсенә республика һәм жирле органнарында, тиешле территорияләрдә һәм оешмаларда үткәрелә торган халыкны яклау чараларының состав өлеше булып тора.

Жирле үзидарә органнары, гражданның оборонасы башлыклары булган объектлар (оешмалар) житәкчеләре хәбәр итү системаларын булдыру, камилләштерү (реконструкцияләү) һәм даими эзерлектә тоту өчен персонал жаваплылык тоталар.

Гражданның оборонасына хәбәр итү системаларының төп бурычлары

Гамәлдәге хәбәр итү системасы сигналларын (күрсәтмәләрен) житкерүне тәмин итү, хәбәр итү системасының төп бурычы:

Кама Тамагы муниципаль районы гражданның оборонасы житәкчесенә, шулай ук гражданның оборонасы хезмәтләре житәкчеләренә, икътисад объектларының гражданның оборонасы житәкчеләренә;

мөһим икътисадый әһәмияткә ия булган яки сугыш һәм тыныч вакытта гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычының югары дәрәжәсен тәкъдим итүче потенциал куркыныч объектлар һәм икътисадның башка объектлары оператив - дежур хезмәтләренә (диспетчерлар) ;

район территориясендә яшәүче халыкка житкерү булып тора.

Хәбәр итүнең локаль системаларының төп бурычы - сигналларны һәм хәбәр итү мәгълүматын түбәндәгеләргә житкерү:

объект житәкчеләре һәм персоналына;

гражданнар оборонасы объект көчләрен һәм хезмәтләренә; локаль хәбәр итү системасы эшчәнлеге зонасында урнашкан объектларның (оешмаларның) кизү хезмәтләре житәкчеләренә ;

Кама Тамагы муниципаль районының бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә; хәбәр итүнең локаль системасы гамәлдә булган зонада яшәүче халыкка.

Гражданнар оборонасы хәбәр итү системасының төп бурычы - сигналларны һәм хәбәр итү мәгълүматын:

объект житәкчеләре һәм персоналына;

Гражданнар оборонасы хезмәтләре һәм көчләренә житкерү.

Хәбәр итүне оештыру белән житәкчелек итү

Хәбәр итүне оештыру белән гомуми житәкчелек Кама Тамагы муниципаль районының Гражданнар оборонасы житәкчесе тарафыннан «Гражданнар саклау идарәсе» МКУ һәм районның гражданнар оборонасы хәбәр итү һәм элемтә хезмәте аша гамәлгә ашырыла.

Турыдан-туры житәкчелек:

"ТР буенча 8 нче ФПС отряды" ФГКУның 116 ПСЧ «Гражданнар саклау идарәсе» МКУ, Кама Тамагы РУЭСы, ведомство элемтә чөлтәрләре, жирле (муниципаль) телерадиокомпанияләр белән берлектә милек рәвешләренә бәйсез рәвештә элемтә чөлтәрләрен һәм тапшыру операторларын куллану өлешендә гамәлгә ашырыла.

Гражданнар оборонасы белән идарә итүне гамәлгә ашыручы органнар һәм гражданнар оборонасы көчләре, шулай ук халыкка хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү тәртибе

Гражданнар оборонасын әзерлеккә китерү, һөжүм итү куркынычы һәм эвакуация башлануы турында, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яки килеп чыгу куркынычы турында, гражданнар оборонасының житәкче составына һәм гражданнар оборонасы көчләренә хәбәрләр (күрсәтмәләр) : билгеләнгән тәртиптә, бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте, РУЭС хезмәте тарафыннан үзәкләштерелгән хәбәр итү системасы һәм гражданнар оборонасы элемтә системасының барлык каналлары аша ирештерелә.

Гражданнар оборонасы һәм гражданнар оборонасы идарәсенә буйсынуындагы органнарны сигналлар (күрсәтмәләр) алуны раслый һәм аларны идарә итүче составына һәм буйсынучы органнар һәм бүлекчәләргә житкерә.

Сигналлар (күрсәтмәләр) үзәкләштерелгән хәбәр итү системаларында, үзәкләштерелгән хәбәр итү системаларыннан тыш, РУЭС белән циркуляр һәм сайлап алу (юнәлешләр буенча) автоматлаштырылган системаларны кулланып, чиратсыз тапшырыла.

Житәкчелек составын һәм гражданнар оборонасы хезмәтләрен, структур бүлекчәләрне хәбәр итү циркуляр чакыру стокларын, автоматлаштырылган элемент системаларын кулланып, телефон, тавыш һәм башка сигналлар аша хезмәт һәм фатир телефоннары аша башкарыла.

Һава куркынычы, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы турында халыкка хәбәр итү һәм белдерү Кама Тамагы муниципаль районының бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте, Кама Тамагы РУЭСы карары нигезендә башкарыла.

Хәбәр итү «Внимание всем» сигналын дистанцион идарә ителә торган электросиренналар ярдәмендә үзәкләштерелгән хәбәр итүнең автоматлаштырылган системасы буенча тапшырыла. Халык өчен сөйләм мәгълүматы, нинди ведомстволарга һәм милек рәвешләренә карамастан, радио -, теле - һәм чыбыклы тапшырулар чөптәләре аша тапшырыла.

Халыкка һәм оешмаларның эшләнүче персоналына хәбәр итү сигналларын кабатлау өчен потенциал куркыныч объектлар реестрына кертелгән оешмаларны урнаштыру районнарында хәбәр итүнең локаль системалары, объектларга (оешмаларга) хәбәр итү системалары, хәрәкәтчән һәм кирәкле тавыш бирү жайланмалары, оешмалар һәм транспорт гудоклары, кул сиреналары кулланыла.

Халыкны эвакуацияләү башлану турында хәбәр итү гражданнар оборонасы житәкчеләре һәм торак-эксплуатация органнары житәкчеләре тарафыннан билгеләнгән тәртиптә оештырыла.

Һава куркынычы, радиоактив, химик һәм бактериологик зарарлану, шулай ук табигый, техноген һәм башка характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү турында халыкка хәбәр итүнең һәм мәгълүмат бирүнең төп ысулы булып, нинди ведомствода булуына карамастан, радио -, теле - һәм чыбык үткәргечле тапшырулар чөптәләреннән файдаланып, Россия Федерациясе Хөкүмәтенә «Россия Федерациясе халкына тыныч һәм хәрби вакытның гадәттән тыш хәлләрендә хәбәр итү һәм хәбәр итү өчен гамәлдәге радиотапшыру һәм телевизион станцияләрдән файдалану тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында»гы 1993 елның 1 мартындагы 177номеры карары нигезендә, башкарыла.

Халыкка хәбәр итүнең өстәмә ысулы булып, Кама Тамагы муниципаль районының гражданнар оборонасы житәкчесе күрсәтмәсе белән, тавыш сигнал системасы белән жиһазландырылган Россия Федерациясенә Кама Тамагы районы буенча ОМВД автомашиналары тора.

Электросиренналарны кабылып, халыкка үзәкләштерелгән хәбәр итү системасы кулланылганда, барлык очракларда да радио -, теле - һәм чыбыклы тапшырулар чаралары буенча кичекмәстән тиешле хәбәрләр житкерелә, шул ук вакытта тапшырулар программасын туктату факты бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте һәм телетапшырулар органнары тарафыннан теркәлергә тиеш.

Халыкка үз вакытында хэбэр итү һәм мәгълүмат бирүне оештыру һәм гамәлгә ашыру өчен җаваплылык Кама Тамагы муниципаль районының бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә йөкләнә.

Транспорт төеннәрендә һәм транспорт чараларында булган халыкка мәгълүмат житкерү срокларын кыскарту максатларында, Кама Тамагы муниципаль районы гражданнар оборонасы житәкчесе карары белән әлеге халыкка хэбэр итү тиешле транспорт оешмасының Гражданнар оборонасы житәкчесенә йөкләнә. Шулай ук вакытта республика гражданнар оборонасы идарәсе органнары тарафыннан халыкка хэбэр итү мөмкинлегенә карала.

Гражданнар оборонасына хэбэр итү системаларын куллану тәртібе

Хэбэр итү системасы гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итәргә тиешле Россия Федерациясе Оборона министрлыгына һәм башка федераль һәм республика башкарма хакимият органнарына хэбэр итү системалары белән оештыру-техник яктан үзара бәйләнештә торырга тиеш.

Кама Тамагы муниципаль районының гражданнар оборонасы житәкчесе сигналлар һәм халыкка хэбэр итү мәгълүматын тапшыру өчен, ведомствого караган һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, радио -, теле - һәм чыбыклы тапшырулар чөлтәләргә буенча программаларны трансляцияләүне туктатып тору хокукына ия.

Сигналлар (күрсәтмәләр) һәм хэбэр итү мәгълүматлары РУЭС дежурлары тарафыннан, алар карамагында булган барлык каналларны, элементә һәм хэбэр итү чараларын кулланып чиратсыз тапшырыла.

Хөкүмәт хэбәрләрен тапшыру һәм халыкка хэбэр итү вакыты тәнгәл килгән очракта, аларны радиостудияләрдән махсус объектлар тапшыру чиратын Кама Тамагы муниципаль районы башлыгы яки республика хакимият органнары белән килештереп, гадәттән тыш хәлләр комиссиясенә рәйсе билгели.

Гражданнар оборонасы мәсьәләләрен хәл иткәндә, күрсәтмәләр, сигналлар һәм хэбэр итү мәгълүматы барлык каналларны һәм элементә төрләрен, гомуми файдаланудагы чөлтәләргә, шулай ук элементә хезмәтләргә күрсәтүче башка предприятиеләр чөлтәләргә кулланып, радио -, теле - һәм чыбыклы тапшырулар чөлтәләргә кулланып хэбэр итү системасы буенча житкерелә. Россия Федерациясе Хөкүмәтенен "Россия Федерациясе халкына тыныч һәм хәрби вакытның гадәттән тыш хәлләрендә хэбэр итү һәм хэбэр итү өчен гамәлдәге радиотапшыру һәм телевизион станцияләрдән файдалану тәртібе турындагы нигезләмәне раслау хакында" 1993 елның 1 мартындагы 177 номерлы карары нигезендә радио -, теле- һәм чыбыклы тапшыру чөлтәләргә тыныч вакытта булдырылган мөмкинлекләргә максималь рәвештә кулланыла.

Гражданнар оборонасы чараларын үткәргәндә, сугыш игълан ителгәннән, хәрби гамәлләр башлангандан тыш яки Россия Федерациясе Президенты тарафыннан Россия Федерациясе территориясендә яки аның аерым урыннарында, табигый бәла-казалар, карантин һәм башка гадәттән тыш хәлләр вакытында, шулай ук Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда, Кама Тамагы муниципаль районы гражданнар оборонасы житәкчесе, нинди ведомствода булуына

карамастан, радио, теле-һәм чыбыклы тапшыру челтэрлэре буенча программаларны трансляцияләүне туктату хокукына ия.

Кама Тамагы муниципаль районының бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте, сигналлар (күрсәтмэләр) яки хәбәр итү мәгълүматын алып, аларның алынуын раслыйлар, алынган сигналны (күрсәтмәне) кичекмәстән идарә органнарына һәм кирәк булганда, халыкка гражданнар оборонасы житәкчесенә (аны алмаштыручы затка) тиешле доклад белән житкерәләр.

Хәбәр итү сигналларын (күрсәтмэләрен) һәм мәгълүматын автоматлаштырылган режимда да, автоматлаштырылмаган режимда да тапшыру мөмкин. Төп режим - автоматлаштырылган.

Хәбәр итү сигналларын (күрсәтмэләрен) һәм мәгълүматын автоматлаштырылган режимда тапшыру гомуми файдаланудагы элемент челтәре һәм ведомство элемент челтэрлэре, шулай ук чыбыклы һәм эфир радиотапшырулары челтэрлэре белән бәйләнгән махсус техник чаралардан файдаланып гамәлгә ашырыла.

Хәбәр итү сигналларын (күрсәтмэләрен) һәм мәгълүматын автоматлаштырылмаган режимда тапшыру гомумдүлэт һәм ведомство элемент челтэрлэренен, шулай ук тапшырулар челтэрлэренен чараларын һәм каналларын кулланып гамәлгә ашырыла.

Халыкка хәбәр итү һәм мәгълүмат бирүнең төп ысулы-тапшырулар челтэрлэре буенча сөйләм хәбэрлэрен тапшыру.

Икътисад объектларының гражданнар оборонасы житәкчеләре, икътисад объектларында гражданнар оборонасы сигналын һәм гадәттән тыш хәлләр турында эшчеләр һәм хезмәткэрлэр өчен мәгълүматны үз вакытында тапшыруны тәэмин итә торган радиотрансляцион нокталарның житәрлек күләмен күздә тотарга тиеш.

радиотрансляция челтэрлэре, радиотапшырулар һәм телевизион станциялэр (милек формаларына бәйсез рәвештә) тапшырулар программасын өзеп, Кама Тамагы муниципаль районының бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте һәм “Тәтеш Медиа” МАУ тарафыннан гражданнар оборонасы житәкчесе рөхсәте белән (аны алмаштыручы зат) халыкка сөйләм формасында хәбәр итү һәм халыкка мәгълүмат бирү өчен генә башкарыла.

Сөйләм мәгълүматы халыкка тапшырулар программасын 5 минуттан да артмаган өзеклек белән тапшырыла. Сөйләм хәбэр тапшыру 2-3 тапкыр кабатлану рөхсәт ителә.

Сөйләм мәгълүматын тапшыру татар һәм рус теллэрендә тапшырулар студиялэреннән профессиональ дикторлар тарафыннан гамәлгә ашырылырга тиеш.

Кама Тамагы муниципаль районының бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте, сигналлар (күрсәтмэлэр) һәм хәбәр итү мәгълүматларын тапшыруда катнашучы башка ведомстволарның һәм оешмаларның дежур диспетчерлык хезмэтлэренен үзара хезмэттэшлеге район гражданнар оборонасы житәкчесе карары һәм кызыксынган ведомстволар һәм оешмалар белән килештерелгән инструкциялэр нигезендә оештырыла.

Хәбәр итү системасын эшкә жигү тәртибе, хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү өчен жәлеп ителә торган көчлэр һәм чаралар составы, чараларны үтәү өчен жаваплы

вазыйфай затлар Кама Тамагы муниципаль районы гражданнар оборонасы житэкчесе карары белән билгеләнә.

Гражданнар оборонасына хәбәр итү системасын жәлеп итү турында карар : район дәрәжәсендә - «ТР буенча 8 нче ФПС отряды» ФГКУның 116 ПСЧ район хәбәр итү һәм элементә хезмәте белән берлектә эшләнә. Карар аерым документ белән рәсмиләштерелә һәм гражданнар оборонасы житэкчесе тарафыннан раслана.

объект дәрәжәсендә-гражданнар оборонасы штабы башлыгы, карар аерым документ белән рәсмиләштерелә һәм гражданнар оборонасы житэкчесе - объект житэкчесе боерыгы белән раслана.

Гражданнар оборонасына хәбәр итү (системаларын санкцияләнгән һәм санкцияләнмәгән) жәлеп итү очраклары турында «ТР буенча 8 ФПС отряды " ФГКУның 116 ПСЧында хәбәр итәләр.

Гражданнар оборонасына хәбәр итү системаларын финанслау тәртибе

Жирле дәрәжәдә хәбәр итү системасы жирле бюджетлар акчалары хисабына төзелә һәм камилләштерелә, аларны алга таба Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан гражданнар оборонасы чараларын финанслауга билгеләнгән тәртиптә кире кайтаралар.

Объектларга (оешмаларга) хәбәр итү системаларын, шул исәптән потенциал куркыныч объектларны урнаштыру районнарында хәбәр итүнең локаль системаларын булдыру буенча эшләрне финанслау:

яңа объектлар төзегәндә-әлеге объектлар төзелешенә бүлеп бирелгән акчалар хисабына;

хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыручы гамәлдәге объектларда-әлеге объектлар милкендә булган оешмалар хисабына;

бюджет финанславында булган гамәлдәге объектларда-тиешле бюджет акчалары хисабына

Хәбәр итү системаларын булдыру, камилләштерү (реконструкцияләү) һәм карап тоту, хәбәр итү чаралары запасларын булдыру һәм карап тоту федераль законнар һәм Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.